

Norskt vinnulív óttast føroyskan leiklut

Norska fiski- og alivinnan óttast, at Føroyar og onnur lond fara avstað við stóra, russiska marknaðinum, ið nú er stongdur fyri ES og Norra. Vinnan biður tí norsku stjórnina um hjálp, soleiðis at Føroyar ikki gerast ein millumstøð fyri norskan fisk til Russlands

Jón Brian Hvidtfeldt

– Vit eru í eini óvanligari støðu, ið krevur óvanlig stig.

Tað er boðskapurin hjá norsku fiski- og alivinnuni, sum umvegis felagsskapin Fiskeri- og Havbrúksnæringens Landsforening (FHL) biður norsku stjórnina um hjálp í kjalarvørrinum á russiska innflutningsbanninum móti bæði ES og Norra.

Í drúgvum brævi, sum FHL sendi norsku stjórnini mánadagin, verður víst á týdningin, sum russiski marknaðurin hevur fyri bæði fiski- og alivinnuna. Í fjør útflutti norska fiski- og alivinnan vørur fyri 6,5 milliardir norskar krónur, stívlaga seks milliardir í okkara peningi, til Russlands. Alivinnan stóð fyri tveimum triðingum av útflutninginum, meðan uppsjóvarvinnan stóð fyri einum triðingi. FHL vísir á, at

norska vinnan hevur møtt avmarkingum og forðingum av ymsum slag á russiska marknaðinum líka síðani 2006, men við nýggjasta innflutningsbanninum ber av. Tí er neyðugt við óvanligum stigum.

Taktikkurin

FHL vísir á, at innflutningsbannið vil broyta kappingarstøðuna við Ísland og Føroyar munandi. Landafrøðiliga liggja Føroyar best fyri at gera sær dælt av støðuni, serliga tá umræður at fáa fatur á uppsjóvarfiski frá norskum og ES-skipum, sum síðani kann seljast inn á russiska marknaðin. Serliga er tað sildin, ið hevur týdning í hesum sambandi. Fjórða hvør sild, ið norsk skip fiskaðu í fjør, varð seld til russiska marknaðin. Útflutningsvirðið var 778 milliónir norskar krónur.

Tí biður FHL stjórnina um at skipa soleiðis fyri, at

írestandi sildakvotan hjá norsku skipunum í ár kann flytast til næsta ár. Hetta fyri at fyribygja, at norsk skip kunnu freistast til at avreiða í Føroyum, heldur enn í Norra.

Somuleiðis sigur FHL seg síggja eitt russiskt motiv fyri at lata Ísland og Føroyar sleppa undan innflutningsbanninum. Felagið vísir á, at á henda hátt kann Russland bæði skaða ES og Norra, samstundis sum landið fær røkt áhugamálini hjá heimamarknaðinum, ið hevur tørv á uppsjóvarfiski.

Tí biður felagið hjá norsku fiski- og alivinnuni stjórnina um at taka upp samband við ES, Ísland og Føroyar fyri at forða fyri, at fiskur frá norskum og ES-skipum kann gerast triðjalandsfiskur á russiska marknaðinum, innfluttur umvegis føroyskan bryggjukant.

Óttin

Í brævinum til norsku

stjórnina gevur norska fiski- og alivinnan eisini greitt til sjóndar ein ótta fyri, at Føroyar fara at gera sær dælt av at russiska banninum móti Norra. Víst verður á fordømi, har Føroyar í makreltrætuni við hini strandalondini megnaði at byggja upp ein stóran mót-tøkukapasitet eftir stuttari tíð. FHL roknar við, at føroyskt vinnulív longu í oktober mánað aktivt kann leggja seg út í kappingina um uppsjóvarfiskin hjá norskum og ES-skipum. Og verður russiska innflutningsbannið varandi, verður hetta ein støða, ið føroyskt vinnulív í vaksandi mun fer at gera sær dælt av.

Somuleiðis vísir FHL á, at Føroyar longu í dag hava ein protektionistiskan fiskivinnupolitikk, har eitt avreiðingargjald á tvær krónur kilo verður lagt á allan uppsjóvarfisk, ið føroysk skip landa uttanlands.

– Vit eru í eini óvanligari støðu, ið krevur óvanlig stig, sigur Geir Ove Ystmark, stjóri í felagnum hjá norsku fiski- og alivinnuni, sum tí biður stjórnina taka ítøkilig stig fyri at hjálpa vinnuni, eitt nú móti kapping úr Føroyum.

Mynd: Ola Nordmann/FHL

Norra hevur ikki sama politikk móttvegis norska uppsjóvarflotanum, men havandi í huga aktuella støðuna við russiska innflutningsbanninum metir felagið, at føroyska avreiðingargjaldið eigur at takast við í samlaðu myndina.

Brævið frá Fiskeri- og Havbrúksnæringens Landsforening (FHL) varð sent norska uttanríkisráðharranum, fiskimálaráðharranum og evroparáðharranum mánadagin.

Ótrúliga stóran týdning at sleppa undan boykotti

Stjórin í sölufyrirøkuni North Pelagic fegnast um at sleppa undan russiska innflutningsbanninum, ið tó hevur stórar avbjóðingar við sær fyri føroyskar fyrirøkur

Pól Huus Sólstein, sölustjóri hjá North Pelagic.

Jón Brian Hvidtfeldt

– Vit mugu ikki gloyma, at ES-boykottið er framvegis í gildi. Kom nú eitt russiskt boykott omaná, so byrjar heimurin also at gerast

ógvuliga lítill fyri føroyskan uppsjóvarfisk.

Tað sigur Pól Huus Sólstein, sölustjóri hjá North Pelagic, ið eitt nú selir fiskin hjá Norðborg og Christiani í Grótinum.

Pól Huus Sólstein met-

ir tað hava ótrúliga stóran týdning fyri føroyskt vinnulív at sleppa undan russiska innflutningsbanninum, ið nú rakar bæði Norra og ES. Royndi solumaðurin, ið eisini er limur í nýstovnaða Útflutningsráðnum, roknar við at russiska stigið fer at leggja trýst á ES-marknaðin, ið Føroyar væntandi aftur sleppa at selja sild og makrel til seinni í august.

– Russiski stongsulin vil væntandi seta ES-marknaðin undir trýst, og harvið kann prísurin á ES-marknaðinum lækka, sigur Pól Huus Sólstein í samrøðu við Rás2.

Hinvegin kann russiska stigið móti ES og Norra geva móguleikar fyri føroyskt

vinnulív. Men í dag hava fleiri føroyskar fyrirøku ikki neyðugu loyvini upp á pláss fyri at sleppa at selja inn á russiska marknaðin, og har til ber illa til at satsa alt uppá russiska marknaðin, metir Pól Huus Sólstein.

– Duga vit nóg væl, so kunnu vit fáa optimalt fyri okkara vørur á russiska marknaðinum, men samstundis mugu vit ikki gloyma ES-marknaðin, ið væntandi verður latin uppafur fyri føroyskum vørum fyrsta dagin. Vit mugu royna at hugsa langsigtað og minna okkum á, at tað eisini er ein gerandisdagur aftan á eitt boykott, sigur Pól Huus Sólstein.

Løgmansskrivstovan:

Innflutningsbannið rakar ikki Føroyar

Føroyskar útflutningsfyrirøkur kunnu eins og áður útflyta sínar vørur til Russlands. Tað sigur Løgmansskrivstovan í almennari fráboðan 12. august.

Mánadagin fekk Uttanríkisráðgjafastovan á Løgmansskrivstovuni óformligar ábendingar um, at Føroyar ikki verða raktar av russisku handilstiltøkunum. Á fundi á russisku sendistovuni í Keypmannahavn í morgun (týsmorgun, red.) fekk Uttanríkisráðgjafastovan vátan fyri hesum.

Síðan russisku handilstiltøkini vórðu fráboðað seinasta hósdeg, hevur Uttanríkisráðgjafastovan

samskipt við russiskar myndugleikar fyri at tryggja, at Føroyar ikki verða fevndar av russisku handilstiltøkunum móti ES.

Ein skrivlig vátan verður væntandi latin føroysku myndugleikunum seinni í vikuni, tá málið hevur verið ígjøgnum neyðugar fyrstingarlígar munnligar samskiptir í Moskva, sigur Løgmansskrivstovan í almennari fráboðan.

jonbrian@sos.fo